

**Stichting Hassan II
voor de Marokkanen Woonachtig in het
Buitenland**

**INVESTERINGSGIDS VOOR DE IN HET
BUITENLAND WOONACHTIGE
MAROKKANEN**

De Toeristische Sector

Inhoudsopgave

Brief van de afgevaardigde Minister.....	7
Presentatie van de sector	9
Algemene aanbevelingen	12
Procedure van de presentatie van projecten	13
Elementen ter beoordeling van een project.....	17
5 sterren hotels	18
4 sterren hotels	20
3 sterren hotels	22
2 sterren hotels	23
1 ster hotels	24
Motels	26
Toeristische residenties.....	28
Vakantiedorpen	31
Herbergen.....	35
Pensions	37
Campings	38
Restaurants.....	41
Toeristische gidsen en reisbegeleiders	43
Toeristische gidsen.....	44
Toeristische reisbegeleiders	45
Berggidsen	46
Reisbureaus	47
Procedures voor de oprichting van een onderneming.....	49
Manieren ter financiering van een onderneming.....	51
Voordelen toegekend aan de sector	52
Appendices.....	57

Deze gids is een informatief document. Het beschrijft de toerisme in Marokko, wettelijke en statutaire bepalingen en administratieve procedures betreffende investeringen aldaar. Er worden geen adviezen ten aanzien van investeringen gegeven en het pretendeert ook niet volledig te zijn. Naast deze gids zult u dus nog altijd een beroep moeten doen op de diensten en adviezen van gespecialiseerde instellingen.

De geldigheid van de informatie van deze gids is gebaseerd op de datum van uitgave. De Stichting Hassan II zal ervoor zorgdragen de informatie actueel te houden. Hiertoe zullen nieuwe actuele edities of supplementen worden uitgegeven al naar gelang er sprake is van relevante wijzigingen.

PRESENTATIE VAN DE SECTOR

Het toerisme is een van de grotere sectoren van de Marokkaanse economie. De bijdrage van deze sector aan het totaal van de deviezen grenst aan de 15%. In deze sector zijn 500.000 mensen werkzaam.

De studie naar de herkomst van de klanten laat zien dat van de niet-Marokkanen die Marokko binnenkomen 84% Europeaan is.

De Europese cliëntèle is als volgt verdeeld: Frankrijk (30%), Spanje (20%), Duitsland (12%), Italië (7%), Engeland (7%) en anderen (8%).

Het aanbod van toeristisch Marokko is ingedeeld volgens de volgende 6 categorieën:

1. Imperiale steden
2. Zuidelijke badplaatsen (Agadir);
3. Noordelijke badplaatsen (Saïda tot Asilah);
4. De centrale kust (Asilah – Jadida);
5. Gebergte en woestijn;
6. Voor-Sahara.

De bestudering van de frequentie van de bezoeken aan Marokko onthult een belangrijke trouw van de cliëntèle. Immers, naar schatting is een op de drie toeristen al minstens één keer in Marokko geweest. Er blijven evenwel nog veel dingen te doen wat betreft de creatie van toeristische producten. Daartoe zullen enkele van de meest belovende nissen wat betreft toerisme de volgende zijn:

1. het culturele toerisme;
2. het badplaatstoerisme;
3. het seniorentoerisme voor personen van boven de 55 jaar.

Het thematoerisme is in gelijke mate een van de aspecten die het meest in de mode zijn.

Meerdere gespecialiseerde eenheden schatten in dat in de toekomst het toerisme afkomstig uit de

geïndustrialiseerde landen een vraag zal zijn die zich als volgt laat kenmerken:

- een streven naar autonomie;
- behoefte aan levendigheid;
- het verlangen om anders dan algemene gebeurtenissen te beleven.

De toeristische beroepen verdelen zich onder in meerdere onderling afhankelijke en aanvullende activiteiten, te weten het transport, de Horeca, de animatie en de begeleiding. Deze activiteiten vormen belangrijke mogelijkheden om te exploiteren.

De Staat heeft de toeristische sector altijd aangemoedigd door de toekenning van fiscale voordelen, de promotionele publiciteit en de toegang tot krediet. Tegenwoordig is het handvest van investering het algemene kader ter bevordering van investeringen in Marokko geworden.

De toeristische sector profiteert van een belangrijk reglementair stelsel die de koppeling bevordert van de inspanningen van de Staat met die van de privé-sector. Om die reden spelen de professionele organisaties een doorslaggevende rol in de beleidsregels van de sector, in de fixatie van de prijs en in het nemen van beslissingen wat betreft de nationale toeristische strategie.

Mogelijkheden bestaan voor de toekenning van een terrein bestemd voor het toerisme, ten bate van investeerders en in het bijzonder ten bate van gediplomeerde jongeren uit het hoger onderwijs.

Het huidige document werd samengesteld met de bedoeling de potentiële investeerders over een globaal overzicht over de regelgeving en de procedures gerelateerd aan de investering in de toeristische sector te laten beschikken.

Daartoe zullen hierna de volgende punten behandeld worden:

- Procedures met betrekking tot het hotelwezen;

- Procedures met betrekking tot het restaurantwezen;
- Procedures met betrekking tot reisbureaus;
- Gidsen en reisbegeleiders;
- Aanmoedigingen per sector;
- De procedures voor de oprichting van een onderneming;
- De wijzen van financiering van een onderneming.

ALGEMENE AANBEVELINGEN TER REALISATIE VAN EEN TOERISTISCH PROJECT

Het is geconstateerd dat bepaalde personen besluiten een onderneming te stichten, slechts op grond van de mogelijkheid om een lening te verkrijgen. Anderen die slechts een idee hebben, richten een bedrijf op waarvan het plan pas achteraf goed wordt bestudeerd.

Deze manier van handelen voor het opstellen van een plan is niet logisch, noch verstandig.

De juiste procedure die een kans van slagen geeft moet de volgende 4 chronologische stappen in acht nemen:

1. De nauwgezette identificatie van het project en de analyse van zijn mogelijkheid en overeenkomsten met de wensen van de markt en de wetgeving die van kracht is;
2. De identificatie van het terrein;
3. De realisatie van een onderzoek naar de gedetailleerde uitvoerbaarheid waarin de technische, economische en financiële aspecten van het project behandeld worden;
4. De constructie van het juridische kader waarbinnen het project zich dient te verwerkelijken (zelfstandige onderneming, vennootschap..);
5. Het verkrijgen van toestemmingen (Bouwvergunning, technische inschrijving in het toeristische departement..);
6. De mobilisering van financiële hulpmiddelen benodigd voor de realisatie van het project (eigen kapitaal, krediet..).

Het is een algemene regel dat een goed opgezet project alle kansen van slagen heeft, Zelfs dat een goed bedacht project makkelijk te financieren is. Maar enkel die projecten die door professionals beheerd worden kunnen daadwerkelijk slagen.

Opmerking: *De procedures van oprichting van een onderneming en de middelen voor financiering worden nader omschreven in het laatste deel van dit document.*

PROCEDURE TER AANBIEDING VAN DOCUMENTEN MET BETREKKING TOT TOERISTISCHE PROJECTEN

Dossiers met betrekking tot toeristische projecten dienen te worden ingediend in twaalfvoud bij het Ministerie van Toerisme (de Directie van Bestemming en Investerings).

SAMENSTELLING VAN HET DOSSIER

Het dossier dient inlichtingen over de projectontwikkelaar te bevatten, de gedetailleerde ontwerpen van het project en een technische studie van het project.

A – INLICHTINGEN OVER DE PROJECT- ONTWIKKELAAR

1- Als het een fysieke persoon betreft, geef aan:

- Naam en voornaam
- Adres
- Domicilie van de bank

2. Als het een rechtspersoon betreft, geef dan aan:

- Sociale reden
- Juridische vorm
- Adres
- Sociaal kapitaal
- Naam van de Beheerder
- Naam van de verantwoordelijke voor de Maatschappij

B-ONTWERPEN

- Ontwerp van de uitgevoerde situatie op 1/500
- Ontwerp van het uitgevoerde kapitaal op 1/200
- Saneringsplan op 1/100
- Bodemplan op 1/100
- Verdiepingsontwerp op 1/100

- Ontwerp van de technische gelaagdheid op 1/100
- Ontwerp van de stromende lagen op 1/100
- Terrassenontwerp op 1/100
- Ontwerp van bekens en voorgevels op 1/100
- Ontwerp van een celtype op 1/200
- Ontwerpen voor de inrichting van keukens, washokken, kantoren, op 1/500
- Ontwerp voor zwembad en snackbar op 1/500
- Ontwerp voor de exterieure inrichting op 1/100

C – TECHNISCHE STUDIE

c.1- Oord

Samenvattende beschrijving van de regio waar de implementatie van het bouw- of inrichtingsproject bestemd is.

c.2- Terrein

Geef de juridische aard van het terrein aan, de oppervlakte, de oriëntatie, de nivellering, de toegang, de afbakeningen, langs de kanten, de mogelijkheden voor de vertakkingen van het water, het riool en de telefoon.

c.3-Karakteristieken van de inrichting

Geef de categorie van de beraamde inrichting aan, het aantal te uit te voeren kamers, het aantal voorziene couverts voor de service in de restauratie en de eventuele uitbreidingen.

De formule van herberging (hotelgebouw – bungalows – vakantiedorpen – motels, etc.

De inrichting van bijgebouwen, zoals het zwembad – tennisbaan – golf – nachtclub – snackbar – kinderspeeltuin – winkelcentrum – sauna – tuinen en terras etc.).

c.4-Opsommende beschrijving van de werkzaamheden

Deze beschrijving betreft in het bijzonder:

- Ondergrond, geraamte, bedekking, houten schutting binnen- en buitenkant, bepleistering, geluids- en warmte-isolatie, bekleding van vloeren en muren, timmerwerk binnen, waterdichtheid, schilderwerk, beglazing.
- Loodgieterwerk, sanitaire werkzaamheden, productie en distributie van warm water, verwarming, ventilatie, airconditioning, keukens, washok, koelruimtes, brandalarm, elektrische hoog- en laagspanning, telefooninstallatie, liften, goederenlift en bordenlift.

c.5 –Oppervlakte

- Oppervlakte van een kamer, een was- of badkamer of van een loggia.
- Oppervlakte van de algemene diensten (keukens – washok – verwarming van personeelsbehuizing).
- Oppervlakte van de omloop (gangen – trappen – omloop van de verschillende terrassen – solarium...).
- Oppervlakte van de zwembaden en stranden.
- Beplante oppervlakten.
- Oppervlakte van het buitenverkeer en parkeergelegenheid.
- Oppervlakte van de totale constructie.
- Totale oppervlakte buiten de muren.

c.6- Kosten en beheer

Geef een idee van de geschatte kosten van het project, de middelen van financiering en het type van beheer.

Het Technisch Comité zal een samenvattend oordeel van beheer en vertegenwoordigde organisaties maken en haar besluit aan de investeerder kenbaar maken, met een uitstel van maximaal 45 dagen ingaand vanaf de datum van het deponeren van het dossier.

In het geval dat de technische observaties het akkoord geven aan het ontwerp dan zal dat duidelijk aangegeven worden in het besluit van het Ministerie van Toerisme, zij zal dat de projectontwikkelaar kenbaar maken. Deze laatste zal zijn project moeten reorganiseren in navolging van en ondergeschikt maken aan het Ministerie dat, volgens de noodzaak van gevraagde aanpassingen, zal kunnen,:

- Dan wel direct het akkoord toekennen aan het definitieve ontwerp;
- Dan wel het dossier opnieuw te onderwerpen aan het oordeel van de technische commissie.

Het akkoord over het ontwerp vormt een overeenstemming met de vestiging van de hoteleenheid zoals ontworpen met het geheel van technische aspecten voorgesteld in het dossier. Elke verandering van deze elementen dient nadien aangevraagd te worden bij de autoriteiten of organisaties waaraan het project onderworpen is.

Na het akkoord over het ontwerp moet de hotelinvesteerder bij de daarvoor aangewezen diensten aanvragen:

- De autorisatie voor de bouw volgens het verkregen ontwerp;
- De voorlopige, technische inschrijving van zijn eenheid bij het Ministerie van Toerisme.

Elementen ter beoordeling voor het onderzoek van een aanvraag voor de aankoop van een domaniaal terrein bestemd voor een toeristisch project

Elke projectontwikkelaar die het verlangen heeft een terrein aan te kopen dat deel uitmaakt van het privé domein van de Staat, met het oog op de realisatie van een toeristisch project, moet zijn aanvraag adresseren aan de Directie der Domeinen van het Ministerie van Economie en Financiën.

Deze aanvraag moet verplicht worden vergezeld van de volgende te beoordelen elementen, in 8 exemplaren:

I -Projectontwikkelaar

1- Fysiek persoon

- Naam, voornaam, nationaliteit
- Volledig adres
- Beroep

2- Rechtspersoon

- Aard van de maatschappij
- Doel van de maatschappij
- Namen van de aandeelhouders en hun deel
- Bedrag van het kapitaal

II.- Project

1- Technische aspect

- Ingedeelde beschrijving van het ontwerp
- Overzicht van de situatie 1/5000
- Overzicht van het kapitaal 1/200
- Beschrijving van het project met oppervlakten van de ruimtes

2- Financiële aspect

- Kosten van de investeringen
- Financieringsplan
- Planning van de realisatie

- Kansen op commercialistie van het gecreëerde product

5 STERREN HOTELS

Het “5 sterren” hotel moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- Een bewaakte garage in de nabijheid van de instelling met een capaciteit gelijk aan een kwart van het aantal kamers;
- Een beveiligde en bewaakte parking met een harde bedekking;
- Een ingerichte ontvangsthall, versierd, luxueus voorzien van een traditioneel Marokkaanse aankleding en haar oppervlakte dient berekend te worden op basis van 1,50 m² per kamer en dat kan evenwel beperkt worden tot 300 m² als de technische voorwaarden dat verlangen;
- De hoofdtrap moet een minimale breedte hebben van 1,75m, bedekt met tapijt van de hoogste kwaliteit of een nobel materiaal;
- Liftten, indien het hotel meer dan een verdieping heeft;
- 3 restaurants op zijn minst voorzien van luxe op het niveau van de inboedel en de toerusting. Hun oppervlakte dient berekend te worden op basis van 1,50 m² per couvert. Zodoende moet 80% van de klanten op hetzelfde moment bediend kunnen worden;
- Luxueuze salons. Hun oppervlakte dient te worden berekend verhoudingsgewijs 3 m² per kamer.

II – KAMERS – SUITES – APPARTEMENTEN

De kamers, suites en appartementen moeten luxueus versierd en ingericht zijn en voorzien van een verwarmingssysteem en een airconditioning, een radio, een televisie (met gesloten circuit) en een koelkast;

Ten minste 10% van de totale capaciteit aan kamers van de instelling moeten worden ingericht als suites of appartementen;

III – DEPENDANCES EN SERVICE-INRICHTING

Een lokaal voor de bagage moet worden gesitueerd in nabijheid van de ontvangsthal.

IV- ANIMATIE

Het “5 sterren” hotel moet beschikken, volgens de vestigingsregels en de behoeften van de cliëntèle, over een complete uitrusting voor elke animatieactiviteit, in het bijzonder een verwarmd zwembad.

V – DIENSTPRESTATIE – PERSONEEL

45% van het personeel moet afkomstig zijn van een hotelschool; de rest moet zich kunnen beroepen op een afgeronde opleiding of leerschool. Het “5 sterren” hotel moet minstens beschikken over één (1) medewerker per kamer.

De directie: kandidaten voor een directiepost moeten:

- ° in het bezit zijn van een diploma afgegeven door een hoger instituut van toerisme (afdeling hotelbeheer) of ieder gelijkwaardig diploma en op zijn minst 3 jaar een verantwoordelijke post hebben bezet op het niveau van een instelling van grand standing.

Of het rechtvaardigen van een grote ervaring op een verantwoordelijke post, gedurende minstens 10 jaar, bij een instelling van 4 of 5 sterren.

HOTELS BEDEELD MET

« 4 sterren »

Het hotel gewaardeerd met sterren moet aan de volgende karakteristieken voldoen:

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- Een bewaakte garage, in de nabijheid van de instelling, met een capaciteit gelijkwaardig aan een plaats voor elke groep van 5 kamers;
- Een beveiligde en bewaakte parking;
- Een ingerichte entree voor klanten, beveiligd voor slecht weer en goed verlicht;
- Ontvangsthal die mooi is ingericht en voorzien van een mooie Marokkaanse aankleding. Haar oppervlakte moet worden berekend op basis van 1,50 m² per kamer en mag evenwel beperkt worden tot 250 m² als de technische voorwaarden dat verlangen;
- De hoofdtrap moet een minimale breedte hebben van 1,50 m, bedekt met tapijt van de hoogste kwaliteit of een nobel materiaal;
- Liftten vereist indien het hotel meer dan twee verdiepingen heeft;
- Comfortabel restaurant op het bestemmingsplan met uitrusting. De oppervlakte dient berekend te worden op grond van 1.50 m² per couvert. 70% van de klanten moet tegelijkertijd bediend kunnen worden;
- Ingerichte salons en comfortabel uitgerust. Hun oppervlakte dient te worden berekend verhoudings-gewijs 3 m² per kamer.

II - KAMERS – SUITES – APPARTEMENTEN

De kamers, suites en appartementen moeten worden gekenmerkt door de kwaliteit en het comfort van de inrichting en de inboedel. Minstens 6% van de totale kamercapaciteit moet worden voorzien van een aansluitende salon van tenminste 10 m², smaakvol gemeubileerd en voorzien van een radio, een televisie, een koelkast en een extra telefoon.

III – BIJGEBOUWEN EN SERVICE-INRICHTING

Een lokaal voor de bagage moet worden gesitueerd in nabijheid van de ontvangsthal.

IV – ANIMATIE

Het << 4 sterren >> hotel moet volgens de vestigingsregels en de behoeften van de cliëntèle, beschikken over een complete uitrusting voor elke animatieactiviteit, te weten een verwarmd zwembad, sportterreinen, nachtclub etc.

V – DIENSTPRESTATIE – PERSONEEL

35% van het personeel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig zijn van een hotelschool; de rest moet zich kunnen beroepen op een afgeronde en methodische vorming of leerschool. Het hotel geclassificeerd met << 4 sterren >> moet op zijn minst beschikken over 0.9 medewerker per kamer.

De directie: kandidaten voor een directiepost moeten:

- in het bezit zijn van een diploma afgegeven door een hoger instituut van toerisme (afdeling hotelbeheer) of ieder gelijkwaardig diploma en op zijn minst 3 jaar een verantwoordelijke post hebben bezet op het niveau van een instelling van grand standing.

Of het rechtvaardigen van een ervaring op een verantwoordelijke post, gedurende minstens 10 jaar, bij een instelling van 4 of 5 sterren.

HOTELS BEDEELD MET

« 3 sterren »

Het hotel geclassificeerd met “3 sterren” moet als volgt zijn:

I- ALGEMENE INRICHTINGEN

- Een bewaakte garage (en een parkeerplaats voor een bus);
- Een ingerichte entree voor klanten, beschermd tegen slecht weer en goed verlicht;
- Ontvangsthal met een oppervlakte berekent op basis van 1 m² per kamer en mag evenwel beperkt worden tot 200 m² als de technische voorwaarden dat verlangen;
- De hoofdtrap moet een minimale breedte hebben van 1,50m, bedekt met tapijt van de hoogste kwaliteit;
- Liften vereist indien het hotel meer dan twee verdiepingen heeft;
- Restaurant dat beschikt over een inrichting en uitrusting van goede kwaliteit. De oppervlakte dient berekend te worden op grond van 1 m² per couvert;
- Salon van een oppervlakte berekent op grond van 1,50 m² per kamer.

II - KAMERS

75% van de kamers moeten een badkamer met bad en W.C. bevatten.

De kamers moeten voorzien zijn van een inboedel van goede kwaliteit en uitgerust zijn met een telefoon.

III – BIJGEBOUWEN EN SERVICE-INRICHTING

Garderobes en onafhankelijke toiletten moeten bestemd zijn voor personeelsgebruik.

V – DIENSTPRESTATIE – PERSONEEL

20% van het personeel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig zijn van een hotelschool; de rest moet zich kunnen beroepen op een afgeronde en methodische vorming of leerschool. Het hotel geclassificeerd met << 3 sterren >> moet op zijn minst beschikken over 0.7 medewerker per kamer.

De directie: kandidaten voor een directiepost moeten:

- in het bezit zijn van een diploma afgegeven door een hoger instituut van toerisme (afdeling hotelbeheer) of ieder gelijkwaardig diploma en op zijn minst 2 jaar een verantwoordelijke post hebben bezet bij een vergelijkbare hotelinstelling.

Of het rechtvaardigen van een ervaring op een verantwoordelijke post, gedurende minstens 4 jaar, bij een hotelinstelling van superieure standing.

HOTELS BEDEELD MET « 2 sterren »

Het hotel geclassificeerd met “2 sterren” moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

I - ALGEMENE INRICHTINGEN

- Een parkeerplaats in de nabijheid van het hotel;
- Een entree beschermd tegen slecht weer en goed verlicht;
- Hal met een oppervlakte berekent op basis van 0,50 m² per kamer;
- Restaurant met een oppervlakte dient berekend op grond van 1 m² per couvert;
- Salon van een oppervlakte berekent op grond van 0,60 m² per kamer.

II - KAMERS

50% van de kamers moeten een badkamer met bad en W.C. bevatten.

De kamers moeten voorzien zijn van een inboedel van goede kwaliteit en uitgerust met een telefoon en andere (kaptafel, tafel etc.)

III – BIJGEBOUWEN

Garderobes en onafhankelijke toiletten moeten bestemd zijn voor personeelsgebruik.

V – DIENSTPRESTATIE – PERSONEEL

15% van het personeel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig zijn van een hotelschool; de rest moet zich kunnen beroepen op een afgeronde en methodische vorming of leerschool. Het hotel geclassificeerd met << 2 sterren >> moet op zijn minst beschikken over 0.5 medewerker per kamer.

De directie: kandidaten voor een directiepost moeten:

- in het bezit zijn van een diploma afgegeven door een school van toeristische vorming en op zijn minst 2 jaar een verantwoordelijke post hebben bezet bij een vergelijkbare hotelinstelling.

Of het rechtvaardigen van een ervaring op een verantwoordelijke post, gedurende minstens 4 jaar, bij een hotelinstelling.

HOTELS BEDEELD MET « 1 ster »

Het hotel geclassificeerd met “1 ster” is een instelling die haar klanten een minimum aan comfort moet bieden. Het wordt gekarakteriseerd door de eenvoud van ruimtes en uitrusting.

I - ALGEMENE INRICHTINGEN

- De ontvangsthal moet zijn ingericht en uitgerust;
- De entree moet zijn ingericht, verlicht en beschermd voor slecht weer;
- De gang en de trappen moeten tenminste 1,20m breed zijn;

II - KAMERS

50% van de kamers moeten een douche en W.C. bevatten.

III – BIJGEBOUWEN

De personeelsruimtes moeten een garderobe en voldoende toiletten bevatten.

V – DIENSTPRESTATIE – PERSONEEL

10% van het personeel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig zijn van een hotelschool. De rest moet zich kunnen beroepen op een afgeronde en methodische vorming of leerschool. Het hotel geclassificeerd met << 1 ster >> moet op zijn minst beschikken over 0.4 medewerker per kamer.

De directie: kandidaten voor een directiepost moeten:

- in het bezit zijn van een diploma afgegeven door een instituut voor toeristische vorming en op zijn minst 2 jaar een verantwoordelijke post hebben bezet bij een vergelijkbare hotelinstelling.

Of het rechtvaardigen van een ervaring op een verantwoordelijke post, gedurende minstens 4 jaar, bij een hotelinstelling.

MOTELS

➤ MOTEL VAN DE 1^e CATEGORIE

Het motel geclassificeerd als van de 1^e categorie is een instelling gekenmerkt door het grote comfort van haar inrichting en uitrusting. Er moeten de volgende kenmerken aanwezig zijn:

- Er moet constant warm water aanwezig zijn;
- De verwarming is verplicht;
- De airconditioning is verplicht, indien het klimaat dat vereist;
- De personeelsnorm is 0,7 medewerker per kamer. De directie en staf moeten afkomstig zijn van een Hotelschool.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

1. Een aangelegde parkeerplaats in nabijheid van de kamers, beveiligd en bewaakt. De capaciteit moet gelijk zijn aan het aantal kamers.
2. Ruime entree, verlicht en beschermd tegen slecht weer.
3. Een ontvangsthuis met een oppervlakte berekend op basis van 1,50 m² per kamer en beperkt tot 250 m² als de technische voorwaarden dat toestaan.
4. Betegelde gangen en passages, verlicht en beschermd tegen slecht weer.
5. Een restaurant of functionele snackbar perfect aangepast aan de categorie van de instelling en met een gegarandeerde 24-uurs service.
6. Een of meerdere (naar capaciteit) erg comfortabele salons met een meubilering van uitstekende kwaliteit. Hun oppervlakte moet berekend worden volgens 1,50 m² per kamer.
7. Zwembad, sportterrein en een tuin voor de ontspanning.

8. Lift als de instelling meer dan 3 etages heeft.

II – DE KAMERS

Maximaal 20% van de kamers mogen 3 tot 4 bedden bevatten. De meubilering moet van goede kwaliteit en in goede staat zijn. De keuken moet zijn uitgerust met het nodige materiaal ter verzekering van een constante en snelle service.

➤ **MOTEL VAN DE 2^e CATEGORIE**

Het motel geclassificeerd als van de 2^e categorie is een instelling gekenmerkt door het comfort van de inrichting en haar uitrusting. Er moeten de volgende kenmerken aanwezig zijn:

- De verwarming is verplicht, indien het klimaat dat vereist;
- De personeelsnorm is 0,5 medewerker per kamer. De directie en de staf moeten afkomstig zijn van een Hotelschool;
- Warm water is verplicht.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

1. Een aangelegde parkeergelegenheid in de nabijheid van de kamers, beveiligd en bewaakt. Haar capaciteit moet gelijk zijn aan het totale aantal kamers.
2. Gastvrije entree, verlicht en beschermd tegen slecht weer.
3. Ontvangsthal met een oppervlakte berekent op basis van 1 m² per kamer en mag beperkt worden tot 200 m².
4. Gangen en passages moeten betegeld, verlicht en beschermd tegen slecht weer zijn. Ze moeten een minimale breedte van 1,20 hebben.
5. Een restaurant of functionele snackbar perfect aangepast aan de categorie van de instelling en een gegarandeerde 24-uurs service.
6. Salon met een oppervlakte berekend op basis van 1 m² per kamer.

II – DE KAMERS

Maximaal 30% van de kamers mogen 3 tot 4 bedden bevatten al naar gelang hun oppervlakte dat toelaat:

- Tweepersoons kamer: 13 m²
- Eenpersoons kamer: 9 m²

De meubilering moet van goede kwaliteit zijn.

Het beddengoed en linnen moeten van goede kwaliteit en in goede staat zijn.

Minstens 50% van de kamers moeten een goed geventileerde badkamer hebben met een oppervlakte van 4 m² met bad.

De keuken moet van het noodzakelijke materiaal voorzien zijn op een manier die snelle en constante service garandeert.

TOERISTISCHE RESIDENTIES

➤ **Toeristische residenties van de 1^e categorie**

De toeristische residentie geïnclassificeerd als van de 1^e categorie is een instelling gekenmerkt door het grote comfort van haar inrichting en uitrusting. De volgende kenmerken moeten aanwezig zijn:

- een luxueus voorkomen
- constant warm water
- de klimaatregeling (warm en koud) is verplicht
- de noodzakelijke brandstoffen in de keuken
- het directiepersoneel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig van een hotelschool met een ervaring van tenminste 5 jaar. De personeelsnorm is 0,7 medewerker per kamer.
- er moet een ziekenboeg ingericht zijn
- een wasserette moet ter beschikking staan van de cliëntèle.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- Bewaakte parkeergelegenheid
- Garage ingesteld op 30% van de cliëntèle
- Ontvangsthal: ingericht en gedecoreerd
- Verlichte gangen en passages en tenminste 1,70 m breed
- Het restaurant is niet verplicht. In het geval van zijn bestaan moet het voldoen aan de klasseringnorm voor restaurants << luxueus >>.
- De salon moet comfortabel gemeubileerd zijn. Haar oppervlakte moet worden berekend op basis van 1,50 m² per kamer.

Privé-ruimtes: De appartementen of studio's moeten een minimale oppervlakte hebben van 40 m².

Ontspanning: Zwembad; sportterrein en tuin.

➤ **Toeristische residenties van de 2e categorie**

De toeristische residentie geclassificeerd als van de 2e categorie is een instelling gekenmerkt door het comfort van haar inrichting en uitrusting. De volgende kenmerken moeten aanwezig zijn:

- een goede geografische ligging
- een comfortabel voorkomen
- de verwarming en airconditioning zijn verplicht
- de noodzakelijke brandstoffen in de keukens
- het directiepersoneel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig van een hotelschool
- de personeelsnorm is 0,5 medewerker per kamer
- constant warm water aanwezig zijn.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- Gereserveerde parkeergelegenheid;
- Garage ingesteld op tenminste 20% van de cliëntèle;
- Entree: ruim, goed aangegeven en verlicht;
- Ingerichte en gedecoreerde ontvangsthal;
- Verlichte gangen en passages van tenminste 1,50 breed;
- Het restaurant is niet verplicht. In het geval van zijn bestaan moet aan de klasseringnorm van de categorie “3 sterren” voldaan worden;
- Salon met een comfortabele meubilering van goede kwaliteit. Haar oppervlakte wordt berekend op basis van 1,50 m² per kamer.

Privé-ruimtes: De appartementen moeten een minimale oppervlakte hebben van 35 m².

Ontspanning: Zwembad, sportterrein en tuin.

Toeristische residenties van de 3e categorie

De toeristische residentie geclassificeerd als van de 3e categorie wordt gekenmerkt door het comfort van haar inrichting en uitrusting. De volgende kenmerken moeten aanwezig zijn:

- een goede geografische ligging;
- een comfortabel voorkomen;
- de verwarming is verplicht;

- de noodzakelijke brandstoffen in de keukens;
- het directiepersoneel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig van een hotelschool;
- de personeelsnorm is 0,4 medewerker per kamer;
- Warm water.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- De parkeergelegenheid moet ingesteld zijn op 40% van de klanten;
- De garage dient op tenminste 20% van de cliëntèle ingesteld te zijn;
- De entree moet ruim, goed aangegeven en verlicht te zijn;
- De ontvangsthuis moet zijn ingericht;
- De gangen en passages moeten verlicht zijn en tenminste 1,40 m breed;
- Het restaurant is niet verplicht. In het geval van zijn bestaan moet aan de klasseringnorm van de categorie “2 sterren” voldaan worden;
- Salon met een meubilering van goede kwaliteit. Haar oppervlakte wordt berekend op basis van 1,40 m² per kamer.

Privé-ruimtes: De appartementen moeten een minimale oppervlakte van 30 m² hebben.

Ontspanning: Sportterrein en kinderspeeltuin.

VAKANTIEDORPEN

➤ Vakantiedorpen van de 1e categorie

Het vakantiedorp van de 1e categorie moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- een goede geografische ligging;
- een bijzonder luxe voorkomen;
- airco is verplicht in de kamers en de algemene ruimtes;
- warm water moet constant aanwezig zijn.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- Het bebouwde deel van de oppervlakte van de instelling mag de 50% niet overtreffen;
- De groene zones: 15% van de totale oppervlakte is beplant met bomen;
- De garage moet zijn ingesteld op tenminste 20% van de cliëntèle;
- De parkeergelegenheid moet beschut zijn met bekleding;
- De entree moet ruim en verlicht zijn;
- De ontvangsthal of receptie moet zijn ingericht en luxueus gedecoreerd. De oppervlakte moet 1,20 m² per kamer bedragen;
- Het restaurant moet aangepast aan de aard van de instelling zijn. 100% van de klanten moet tegelijkertijd bediend kunnen worden. De oppervlakte moet berekend worden op basis van 1,20 m² per klant;
- De keuken moet zijn ingericht en uitgerust op een manier die een snelle service en een hoge kwaliteit garandeert;
- Een snackbar moet een meubilering van uitstekende kwaliteit en in perfecte staat hebben.

II – KAMERS EN APPARTEMENTEN

De kamers en appartementen moeten gedecoreerd zijn en voorzien van een verwarmingssysteem en airconditioning.

III – ANIMATIE EN PERSONEEL

- Het dorp moet voorzien in een uitgebreid aanbod van sportieve, culturele en recreatieve activiteiten in overeenkomst met de bestemming van het dorp (conferenties, filmvertoningen, theater etc.);
- Personeel: één medewerker per kamer, 45% van het personeel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig van een vormende instelling voor hotelwezen en centra voor de vorming van animators.

Vakantiedorpen van de 2e categorie

Het vakantiedorp van de 2° categorie is een instelling gekenmerkt door het comfort van haar inrichting en uitrusting, evenals de afwisseling van haar animatieactiviteiten. Het moet aan de volgende normen beantwoorden:

- een goede geografische ligging hebben;
- de airconditioning is verplicht;
- warm water moet constant voorhanden zijn.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- Het bebouwde deel van de oppervlakte van de instelling mag de 50% niet overtreffen;
- De groene zones: 15% van de oppervlakte is beplant met bomen;
- De parkeergelegenheid moet beschermd zijn met harde bekleding en een capaciteit van de bouwgrond van 3 kamers hebben;
- De entree moet ruim, verlicht en aangegeven zijn;
- De ontvangsthuis of receptie moet zijn ingericht en luxueus gedecoreerd. De oppervlakte bedraagt 1 m² per kamer;
- Het restaurant moet aangepast zijn aan de aard van de instelling. 100% van de klanten moet tegelijkertijd kunnen worden bediend;
- De keuken moet zijn ingericht en uitgerust op een manier die een snelle service en een hoge kwaliteit garandeert;
- Een snackbar moet een meubilering van uitstekende kwaliteit en in perfecte staat zijn.

II – KAMERS – APPARTEMENTEN

5% van de totale capaciteit moet zijn ingericht als appartement. Tenminste 50% van de kamers moeten voorzien zijn van een badkamer met bad, de rest met douches.

III – ANIMATIE – PERSONEEL

- Het dorp moet voorzien in een zeer uitgebreid aanbod van sportieve, culturele en recreatieve activiteiten overeenkomstig de bestemming van het dorp

- (conferenties, filmvertoningen, zwembad, theater etc.);
- Het personeel: 0,9 medewerker per kamer. 40% van het personeel moet zijn gekwalificeerd en afkomstig van een vormende instelling voor hotelwezen of centra voor de vorming van animators.

Vakantiedorp van de 3^e categorie

Het vakantiedorp van de 3^e categorie moet de volgende voorwaarden in acht nemen:

- de airco is verplicht;
- warm water moet constant voorhanden zijn.

I – ALGEMENE INSTELLINGEN

- Het bebouwde deel van de instelling mag de 50% niet overtreffen;
- De groene zones: 15% van de totale oppervlakte moet beplant zijn met bomen;
- De parkeergelegenheid moet beschut zijn en een capaciteit van de bouwgrond voor 3 kamers hebben;
- De entree moet ruim en aangegeven zijn;
- De ontvangsthuis of receptie moet ingericht en gedecoreerd zijn. Haar oppervlakte moet 0,40 m² per kamer bedragen;
- Het restaurant moet aangepast zijn aan de aard van de instelling. 80% van de klanten moet tegelijkertijd bedient kunnen worden;
- De keuken moet zijn ingericht en uitgerust op een manier die een snelle service en kwaliteit garandeert;
- Een snackbar met een uitstekende meubilering.

II – KAMERS – APPARTEMENTEN

4% van de totale capaciteit moet zijn ingericht als appartement. Tenminste 30% van de kamers moet over een badkamer met bad beschikken en de rest uitgerust met douches.

III – ANIMATIE – PERSONEEL

- Het dorp moet voorzien in een gevarieerd aanbod van sportieve, culturele en recreatieve activiteiten in

overeenstemming met de bestemming van het dorp
(zwembad, een kinderspeeltuin, terrein...);

- Het personeel: 0,6 medewerker per kamer. 20% van het personeel moet gekwalificeerd zijn en afkomstig van een vormende instelling voor hotelwezen.

HERBERGEN

De herberg geclassificeerd als van de 1^e categorie moet beantwoorden aan de volgende voorwaarden:

- gesitueerd zijn bij een toeristische site;
- een restaurantservice hebben met een gastronomisch karakter van hoge kwaliteit overeenkomstig een restaurant gewaardeerd met “3 sterren”;
- de verwarming en de airconditioning zijn verplicht;
- het aantal kamers mag niet minder zijn dan 15.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- De parkeergelegenheid moet beschut en beveiligd zijn;
- De entree moet ruim, verlicht, aangegeven en beschut tegen slecht weer zijn;
- De ontvangsthal moet ingericht en gedecoreerd zijn;
- De gangen en passages moeten betegeld, verlicht en beschut tegen slecht weer zijn en tenminste 1,40 m breed;
- Het restaurant moet aangepast zijn aan de aard van de instelling. 70% van de klanten moet tegelijkertijd kunnen worden bediend. De oppervlakte moet 1,50 m² per couvert bedragen;
- De keuken moet ingericht en uitgerust zijn op een manier die een snelle service en kwaliteit garandeert;
- De salonbar moet een meubilering van uitstekende kwaliteit hebben en in perfecte staat zijn.

II – KAMERS

De oppervlakte van de kamer moet tenminste 12 m² bedragen. De kamers moeten comfortabel zijn ingericht en gemeubileerd.

III – ANIMATIE – PERSONEEL

- De herberg van de 1^e categorie moet ontspanningsmogelijkheden bieden (bijvoorbeeld: speelzalen);
- Het personeel moet 0,6 medewerker per kamer bedragen. Het receptiepersoneel moet gekwalificeerd zijn.

Herberg van de 2^e categorie

De herberg geclassificeerd als van de 2^e categorie moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- gesitueerd zijn bij een toeristische site;
- een restaurantservice hebben met een gastronomisch karakter van hoge kwaliteit overeenkomstig een restaurant gewaardeerd met “2 sterren”;
- de verwarming en airconditioning zijn verplicht;
- het aantal kamers mag niet minder zijn dan 10.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- De parkeergelegenheid moet beschermd en beveiligd zijn en de capaciteit moet met die van de instelling overeenkomen;
- De entree moet ruim, verlicht en beschermd tegen slecht weer zijn;
- De ontvangsthuis moet ingericht en gedecoreerd zijn;
- De gangen en passages moeten verlicht en beschermd tegen slecht weer zijn en een minimale breedte van 1,20 m hebben;
- Het restaurant moet aangepast zijn aan de aard van de instelling. 50% van de klanten moeten tegelijkertijd bediend kunnen worden. De oppervlakte moet 1 m² per couvert bedragen;
- De keuken moet zijn ingericht en uitgerust op een manier die een snelle service en kwaliteit garandeert;
- De salonbar moet een meubilering van uitstekende kwaliteit hebben en in goede staat zijn.

II – KAMERS

De eenheidsoppervlakte per kamer mag niet minder zijn dan 10 m².

III – ANIMATIE – PERSONEEL

- De herberg van de 2e categorie moet ontspanningsmogelijkheden aan haar klanten bieden;
- Het personeel: 0,4 medewerker per kamer. Het receptiepersoneel moet gekwalificeerd zijn.

PENSIONS

Het pension is een instelling gekenmerkt door het comfort, het gerief van haar inrichting en uitrusting. Zij kan één of meerdere etages van een gebouw beslaan en moet de volgende normen in acht nemen:

- warm en koud water moet voorhanden zijn;
- de verhouding moet 0,4 medewerker per kamer zijn;
- het aantal kamers moet tenminste gelijk zijn aan 10.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- De entree moet goed verlicht en aangegeven zijn;
- De ontvangsthal moet goed ingericht en gedecoreerd zijn;
- De gangen moeten betegeld en beschut tegen slecht weer zijn met een minimale breedte van 1,20 m²;
- Het restaurant moet overeenkomen met een restaurant bedeed met “1 ster”.

II – KAMERS

De kamers moeten een minimale oppervlakte van 10 m² hebben. Tenminste 25% van de kamers moeten voorzien zijn van een badkamer of douche.

III – BIJGEBOUWEN

- De uitrusting en het materiaal moeten in perfecte staat van onderhoud en hygiëne zijn;
- Het linnen en de lakens moeten onderhouden zijn.

IV – SERVICE

- Het beheer van het pension heeft een familiair karakter;
- De uitbater moet zelf de directie vormen;
- De ontbijtservice moet inbegrepen zijn.

CAMPINGS

Camping Caravaning International

De Camping Caravaning International moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- gesitueerd zijn in een wijk van standing ofwel bij een waardevolle toeristische site;
- omheind, schaduwrijk, beschut en permanent bewaakt;
- een makkelijke toegang hebben vanaf de weg;
- constant drinkwater voorhanden zijn;
- verzekerd van elektrische verlichting;
- opgedeeld zijn in grasachtige gedeeltes;
- de beheerderruimte en de ziekenboeg dienen te zijn uitgerust met een telefoon.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- De parkeergelegenheid moet bewaakt zijn;
- De entree moet goed verlicht en aangegeven zijn;
- Een beheerderpaviljoen en een verkooppunt moeten aanwezig zijn bij de ingang;
- De lanen moeten binnen gesitueerd zijn en bestemd voor voertuigen;
- Beschikken over sanitair en multifunctionele zalen.

II – ANIMATIE – SERVICE – PERSONEEL

1. Er moet voorzien zijn in ontspanning (zwembad, sportterrein, georganiseerde spelletjes, kinderspeeltuin etc.);
2. Er moeten services als (drinkwaterpunten, strijkgelegenheden, wasserij, wasbakken, ziekenboeg, vuilcontainers) voorhanden zijn;
3. Het aantal medewerkers wordt berekend verhoudingsgewijs 1 medewerker per 20 standplaatsen;
4. Het directiepersoneel moet hoog gekwalificeerd zijn en gediplomeerd bij een centrum voor toeristische vorming.

Camping van de 1^e categorie

De Camping Caravaning geclassificeerd als van de 1^e categorie moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- gelegen in een wijk van standing of bij een waardevolle toeristische site;
- afgeschermd, schaduwrijk en permanent bewaakt zijn;
- constant drinkwater voorhanden zijn;
- voorzien in elektrische verlichting;
- opgedeeld zijn in grasrijke delen;
- de beheerderruimte voorzien van telefoon.

I – ALGEMENE INSTELLINGEN

- De parkeergelegenheid moet bewaakt zijn en vlakbij de hoofdingang gesitueerd;
- De entree moet goed verlicht, aangegeven en permanent bewaakt zijn;
- Een beheerderpaviljoen en een verkooppunt moeten aanwezig zijn;
- De lanen moeten binnen gesitueerd zijn en bestemd voor voertuigen;
- Het restaurant of de snackbar moeten maaltijden en gerechten van goede kwaliteit aanbieden;
- Vergaderzalen hebben.

II – ANIMATIE – SERVICE – PERSONEEL

1. De camping geclassificeerd als van de 1^e categorie moet ontspanning bieden (zwembad, sportterreinen, kinderspeeltuinen etc.);
2. De Camping Caravaning van de 1e categorie moet diensten als (brandkranen, strijkgelegenheden, vuilcontainers, desinfectie, noodverlichting etc.) bieden;
3. Het aantal werknemers wordt berekend verhoudingsgewijs één medewerker per 30 standplaatsen;
4. Het directiepersoneel moet hoog gekwalificeerd zijn en gediplomeerd bij

een centrum van toeristische of
hotelvorming.

Camping van de 2e categorie

De Camping Caravaning van de 2e categorie moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- gesitueerd zijn bij een rustige wijk of site;
- afgeschermd, schaduwrijk en permanent bewaakt zijn;
- gemakkelijk toegankelijk vanaf de weg zijn;
- constant drinkwater voorhanden hebben;
- voorzien in elektrische verlichting;
- de oppervlakte is ingedeeld verhoudingsgewijs 300 standplaatsen per hectare.

I – ALGEMENE INRICHTINGEN

- De parkeergelegenheid moet bewaakt zijn en vlakbij de hoofdingang gesitueerd;
- De entree moet goed verlicht, aangegeven en permanent bewaakt zijn;
- Een beheerderpaviljoen en een verkooppunt moeten aanwezig zijn;
- Lanen toegankelijk voor voertuigen binnen;
- Beschikken over sanitair.

II – ANIMATIE – SERVICE - PERSONEEL

- De Camping Caravaning geclassificeerd als van de 2^e categorie moet ontspanning bieden (sportterreinen en kinderspeeltuinen);
- Er moeten diensten als (eerste hulp, brandkranen, strijkgelegenheden, desinfectie van het kamp, noodverlichting etc.) aanwezig zijn;
- Het aantal medewerkers wordt berekend verhoudingsgewijs 1 medewerker per 50 standplaatsen;
- Het directiepersoneel moet hoog gekwalificeerd zijn en gediplomeerd bij een centrum voor toeristische of hotelvorming.

RESTAURANTS

➤ Restaurants bedield met « 1 ster »

Is een restaurant of selfservice gekenmerkt door de goede kwaliteit van zijn maaltijden, de eenvoud van zijn keuken en dat voldoet aan de volgende normen:

- De eetzaal moet goed geventileerd, verlicht en gedecoreerd zijn. Haar oppervlakte mag niet minder zijn dan 0,80 m² per couvert;
- De keuken moet goed geventileerd, verlicht en gedecoreerd zijn;
- Het personeel moet een professionele opleiding hebben bevestigd door ervaring;
- Het restaurant bedield met “1 ster” moet een kaart bieden die verschillende gerechten, maaltijden en drankjes bevat en een toeristisch menu dat tenminste een hoofdgerecht en een dessert behelst;
- De sanitaire ruimtes moeten 2x per dag worden schoongemaakt en gedesinfecteerd.

➤ Restaurants bedield met « 2 sterren »

Dit is een restauratie-instelling die beantwoordt aan de volgende normen:

- **Eetzaal:** airconditioned, geventileerd, verlicht, gedecoreerd en bemeubeld. Haar oppervlakte mag niet kleiner zijn dan 1 m² per couvert;
- **De keuken:** moet betegeld zijn tot een hoogte van 1,60 m, verlicht, voldoende geventileerd en goed uitgerust;
- **Het personeel:** moet een professionele kwalificatie bevestigd door ervaring of beloond met een diploma hebben;
- Prestaties: het restaurant bedield met “2 sterren” moet een kaart die verschillende gerechten, maaltijden en drankjes bevat, presenteren en tenminste twee menu's aanbieden om de klant de keus te laten.

Het moet een toeristenmenu aanbieden dat tenminste bestaat uit een voorgerecht, een hoofdgerecht en een

dessert;

- De sanitaire ruimtes: moeten in een constante staat van reinheid verkeren. De sanitaire blokken moeten twee keer per dag schoongemaakt en gedesinfecteerd worden.

➤ **Restaurants bedoeld met « 3 sterren »**

Het toeristisch restaurant dat beantwoordt aan de restaurantnorm “2 sterren” en aan de hiervolgende voorwaarden, worden ingedeeld in de categorie “3 sterren”:

- Een eetzaal met een oppervlakte van 1,30 m² per couvert;
- Couvert van verzilverd bestek en fijn glaswerk;
- Keuken: een banket afgescheiden van de keuken, warm buffet.

TOERISTISCHE GIDSEN EN REISBEGELEIDERS

Definitie

De toeristische gids en reisbegeleider zijn fysieke personen wiens hoofdberoep het vervoeren, vergezellen, assisteren van toeristen is en hen te voorzien van alle info van geografische, historische, architectonische of andere aard.

Beroepsuitoefening

Niemand mag het beroep van reisbegeleider, toeristische gids of berggids uitoefenen zonder dat hij beschikt over een toestemming afgegeven door het Ministerie van Toerisme.

Toestemming

De toestemming wordt afgegeven door het Ministerie van Toerisme.

De professionele examens voor de toegang tot beroepen als reisbegeleider, toeristische gids of berggids worden eens per jaar georganiseerd door het Ministerie van Toerisme.

De toestemming voor reisbegeleider, toeristisch gids of berggids zijn geldig voor een tijdsduur van 3 jaar en zijn vernieuwbaar.

TOERISTISCHE GIDSEN

Voorwaarden voor de afgifte van toestemming tot toeristisch gids:

- de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
- tenminste 20 jaar oud zijn;
- fysiek in staat zijn;
- in het bezit zijn van ofwel een diploma van de 2e cyclus van een hoger nationaal instituut van toerisme of een hoger instituut voor privé-onderwijs in toerisme erkend door het Ministerie van Toerisme, ofwel een graad in menswetenschappen of een ander gelijkwaardig erkende diploma in menswetenschappen vergezeld van een certificaat van een vreemde taal
- het voldoen aan de beproevingen van een professioneel examen;
- geen enkele veroordeling hebben ondergaan met een gevangenisstraf hoger dan 3 maanden onvoorwaardelijk of 6 maanden voorwaardelijk voor een misdaad of een delict met uitzondering van onvrijwillige overtredingen.

De toeristische gidsen oefenen hun activiteiten uit in een van de regio's waar hun hoofdresidentie gesitueerd is.

TOERISTISCHE REISBEGELEIDERS

De toeristische reisbegeleiders oefenen hun activiteiten uit op het geheel van het nationale grondgebied.

Voorwaarden voor de afgifte van toestemming tot Toeristisch Reisbegeleider :

- ° de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
- ° tussen tenminste 23 en maximaal 60 jaar oud zijn;
- ° fysiek in staat zijn;
- ° in het bezit zijn van ofwel een diploma van de 2e cyclus van een hoger nationaal instituut van toerisme of een hoger instituut voor privé-onderwijs in toerisme erkend door het Ministerie van Toerisme, ofwel een graad in menswetenschappen of een ander gelijkwaardig erkende diploma in menswetenschappen vergezeld van een certificaat van een vreemde taal
- ° het voldoen aan de beproevingen van een professioneel examen;
- ° geen enkele veroordeling hebben ondergaan met een gevangenisstraf hoger dan 3 maanden onvoorwaardelijk of 6 maanden voorwaardelijk voor een misdad of een delict met uitzondering van onvrijwillige overtredingen.

BERGGIDSEN

De berggidsen oefenen hun activiteiten uit in een van de volgende regio's: Hoge Atlas, Midden Atlas, Anti Atlas, Sirwa, Saghro, het Voor Rifgebergte en bergachtige Sub-Sahara regio's.

Voorwaarden voor de afgifte van toestemming tot Berggids :

- de Marokkaanse nationaliteit bezitten;
- tussen minstens 20 en maximaal 55 jaar oud zijn;
- fysiek in staat zijn;
- in het bezit zijn van een diploma afgegeven door een centrum speciaal gericht op de vorming van berggidsen, vergezeld van een certificaat van een vreemde taal;
- het voldoen aan de beproevingen van een professioneel examen;
- geen enkele veroordeling hebben ondergaan met een gevangenisstraf hoger dan 3 maanden onvoorwaardelijk of 6 maanden voorwaardelijk voor een misdaad of een delict met uitzondering van onvrijwillige overtredingen.

Vanaf de leeftijd van 55 jaar mogen berggidsen het beroep van reisgids uitoefenen na een professionele test te hebben afgelegd.

REISBUREAUS

De uitoefening van de activiteit van reisbureau vereist het verkrijgen van een autorisatie door het Ministerie van Toerisme.

VOORWAARDEN OM AAN TE VOLDOEN

De licenties voor reisbureaus worden toegekend aan kandidaten die aan de volgende voorwaarden voldoen:

I – voor fysieke personen:

- A. tenminste 23 jaar oud zijn;
- B. in het bezit zijn van een diploma van de 2^e cyclus van een instelling voor de hogere vorming van management van het departement belast met toerisme of een gelijkwaardige diploma, aangevuld met 2 jaar ervaring bij een reisbureau, of een diploma van de 1^e cyclus van een dergelijke instelling, keus “technieken van productie en verkoop”, aangevuld met een ervaring van 4 jaar bij een reisbureau of hebben deelgenomen aan de uitoefening van de activiteiten van een reisbureau gedurende tenminste zeven maanden, in de functie van technisch of commercieel directeur of bedrijfsleider;
- C. niet het onderwerp te zijn geweest van een juridische procedure tot faillissement;
- D. een borg van 200.000 dirham inleggen, in het bijzonder bestemd voor de garantie van contractuele verplichtingen ten aanzien van klanten en dienstverleners;
- E. een verzekering kunnen verantwoorden tegen de geldelijke gevolgen van een openbare professionele verantwoordelijkheid;
- F. beschikken over een gepaste materiële inrichting;
- G. de presentatie van morele en geloofwaardigheidgaranties.

II- voor de rechtspersonen:

De rechtspersonen kandidaat voor een licentie voor een reisbureau mogen niet het onderwerp geweest zijn van een juridische procedure tot faillissement en moeten aan de voorgaande voorwaarden (D), (E) en (F) voldoen, van het huidige artikel, en de personen aangedragen voor de directie van het reisbureau, moeten beantwoorden aan het geheel van de voornoemde voorwaarden (A), (B) en (G).

Licentie

De licenties worden tijdelijk afgegeven voor een duurtijd van maximaal één jaar.

De definitieve licenties zullen afgegeven worden wanneer de geïnteresseerden hun bestuur hebben bewezen, dat ze gedurende deze periode een minimaal aantal vaste arbeidsposten hebben gecreëerd en tenminste 50% van hun omzet in deviezen hebben gerealiseerd.

Het minimum aantal vaste arbeidsposten is vastgesteld volgens reglementaire weg.

Overname van een reisbureau

De overnemer van een reisbureau mag de exploitatie niet voortzetten alvorens op eigen naam of op naam van de organisatie een licentie voor reisbureaus te hebben verkregen.

In het geval dat een licentie voor een reisbureau niet is behaald in de twaalf maanden van haar toewijzing, kan het Ministerie van Toerisme een schorsing of intrekking verordenen mits de betrokkene zich kan beroepen op overmacht.

APPENDIX

Regionale bondgenoten van de hotelindustrie

ARIH	Adresse
Agadir	Hôtel SAHARA Avenue Med V – Agadir Tél. (08) 84.06.60 - Fax. (08) 84.06.48 Hôtel LA KASBAH Bd du 20 août – Agadir Tél. (08) 84.01.36 - Fax. (08) 84.03.75
Casablanca	C/O FNIH Angle Av. Nador et Rue 3 – Polo Casablanca - Tél. & Fax : (02) 80.06.45 Hôtel TOUBKAL - Tél. (02) 31.14.14 Fax. (02) 31.22.87 / 31.11.46
Meknès	Hôtel RIF Zankat Accra – Meknès Tél. (05) 52.25.91/97 - Fax. 52.44.28
Tanger	Hôtel RIF - 152, Av. des FAR - Tanger Tél. (09) 94.17.31 - Fax.(09) 94.17.94
Tétouan	Hyatt Regency Marinasmir Route de sebta BP. 37 - M'diq Tél. (09) 97.12.34 - Fax. (09) 97.74.24
Oujda	Hôtel MOUSSAFIR Bd. Abdekllah Chefchaouni Oujda - Place de la Gare Tél. (06) 68.82.00 - Fax. (06) 68.82.08
Beni Mellal	Hôtel CHEMS TAZARKOUNT Centre d'Afourer – Beni Mellal Tél. (03) 44.01.01 - Fax.(03) 44.00.94
Marrakech	ARIH Marrakech Imm. Habous Av. Allal El Fassi – Entrée 6 - Appt. N°13 – Marrakech Tél. (04) 31.33.09 - Fax. (04) 30.39.29
Nador	Hôtel MANSOUR ED-DAHBI 101, rue de Marrakech – Nador Tél. (06) 60.65.83 Hôtel ANNAKHIL - Tél. 33.58.67
Rabat	Hôtel CHELLAH - 2, rue d'Ifni - Rabat Tél. (07) 70.02.09 - Fax. (07) 70.63.54
Fès	Hôtel JNANE FES Av. Ahmed Chawki - Fès Tél. (05) 65.39.65 - Fax. (05) 94.22.76
Ouarzazate	Hôtel BERBERE PALACE Rue Mansour Dahbi - Ouarzazate Tél. (04) 88.31.05 - Fax. (04) 88.30.71
Errachidia	Hôtel TAFILALET Av. Mly Ismail - Erfoud Tél. (05) 57.65.35 - Fax. (05) 57.60.36

